

2000 M. LAPKRIČIO 8 D.

Mielas Franklinai,

pati nelabai suprantu, kodėl vienas smulkus šiandienos incidentas paskatino mane tau parašyti. Bet nuo tada, kai išsiskyrėme, ko gero, labiausiai ilgiuosi to, kaip grįždavau namo ir išpasakodavau visas dienos įdomybes, kaip katė padeda po kojų peles: menkas, kuklias aukas, kurias sunėša poros, pasilaksčiusios po skirtingus kiemus. Jei dar vis sėdėtum mano virtuvėje ir teptum traškų žemės riešutų sviestą ant grūdėtos duonelės, nors jau beveik metas vakarieniauti, vos spėčiau padėti maišus, kurių vienas varva skaidriomis gliuomėmis, tuojau pasipiltų šita pasakaitė, net anksčiau, negu subarčiau tave, kad malonėk nevalgyti viso šito sumuštinio, nes šįvakar bus makaronų.

Žinoma, iš pradžių mano pasakaitės buvo egzotiškos, importinės: iš Lisabonos, iš Katmandu. Bet iš tikrųjų pasakojimai iš užsienio niekam neįdomūs, ir iš tavo iškalbingo mandagumo supratau, kad paslapčia tau mielesnės lauktuvių pasakos iš arčiau: pavyzdžiui, ekscentriškas pokalbis su Džordžo Vašingtono tilto muitininku. Kasdienybės stebuklai padėjo įtvirtinti tavo požiūrį, kad visos mano kelionės į užsienį tam tikra prasme buvo neištikimybė. Mano lauktuvis – mažumėlę padžiūvusių belgiškų vaflių pakelis, britiškas žodis, reiškiantis „paistalus“ (*sapalioné!*) – buvo dirbtinai prisodrintos kerų vien todėl, kad buvo tolimos. Kaip tie niekučiai, kuriuos vieni kitiems dovanoja japonai – dėžutė maišelyje, dėžutė maišelyje – mano tolimųjų aukų spindesį sudarė vien pakuotės. Kaip daug di-

desnė pergale – suleisti šaknis paprastos senutės Niujorko valstijos netranssubstancijuotose šiukšlėse ir iškapstyti pikantišką akimirką iš kelionės į Najako *Grand Union* prekybos centrą.

Čia ir nutiko mano istorija. Regis, pagaliau ėmiau suprasti tai, ko visada stengeisi mane pamokyti, kad mano tėvynė ne mažiau egzotiška ir net pavojingesnė už Alžyrą. Stovėjau prie pieno šaldytuvų, reikėjo man nedaug; o kaip kitaip. Dabar niekada nebevalgau makaronų, kai tu nesuryji beveik viso dubens. Labai ilgiuosi tavo apetito.

Man dar nelengva pasirodyti viešumoje. Būtų galima pamanyti, jog šalyje, garsėjančioje tuo, kad neturi „istorijos jausmo“, kaip tikina europiečiai, garsioji Amerikos amnezija galėtų išeiti man į naudą. Niekio panašaus. Šioje „bendruomenėje“ nematyti nė menkiausių užmaršties požymių net po metų ir aštuonių mėnesių – lygiai tiek. Tad kai maisto atsargos baigiasi, tenka ryžtis. Ak, Hopvelio gatvės *7-Eleven* pardavėjai su manim jau apsiprato, ir galiu nevarstoma žvilgsnių nusipirkti kvortą pieno. Bet mūsų įprastas *Grand Union* vis dar kaip tikras karo teismas su špicrutėmis.

Man čia visada baugštu. Kad būtų drąsiau, prisiverčiu išsitiesti ir pasitempti. Dabar suprantu, ką reiškia „laikyti galvą aukštai“, ir kartais stebiuosi, kaip smarkiai transformuojasi vidus, kai kūnas ištemptas kaip styga. Kai fiziškai atrodau išdidi, jaučiu bent trupučiuką mažėliau gėdos.

Svarstydamą, geriau vidutiniai ar dideli kiaušiniai, pažvelgiau jogurto pusėn. Už kelių pėdų nudryžę juodi kitos pirkėjos plaukai ties šaknimis per gerus du pirštus baltavo, o garbanojosi tik galai: nauagęs senas cheminis sušukavimas. Jos švelniai violetinė palaidinė ir priderintas sijonas kadaise tikriausiai buvo stilingi, bet dabar pažastys pasidarė per ankštos, o pūsti skvernai tik pabrėžė stambius klubus. Drabužiai buvo nelyginti, o ant pečių su įsiuvais buvo matyti nežymus pablukęs dryželis nuo pakabo. Nusprendžiau, kad jie

ištraukti iš spintos gilumos, kur lendama tada, kai visa kita purvina arba mėtosi ant grindų. Kai moteris pasuko galvą lydyto sūrio pusėn, pastebėjau dvigubo pagurklio raukšlę.

Nemėgink spėlioti; iš tokio apibūdinimo niekaip jos nepažintum. Kadaisė jos būta tokios neurotiškai lieknos, aštriais kampais ir tviskančios lyg profesionaliai įpakuota dovanėlė. Galbūt romantiškiau įsivaizduoti, kad nuo gedulo lieknėjama, bet, matyt, ne mažiau sėkmingai negu vien geriant vandenį iš čiaupo galima gedėti ir kemšant šokoladą. Be to, kai kurios moterys stengiasi būti grakščios ir pasitempusios ne tiek vyro malonumui, kiek lenktyniaudamos su dukra, o ji dėl mūsų kaltės šio paskatinimo dabar nebeturi.

Tai buvo Merė Vulford. Man ir pačiai nesmagu prisipažinti, bet neįstengiau su ja pasisveikinti. Man net galva susisuko. Rankos, kuriose laikiau dėžutę ir tikrinau, ar kiaušiniai nesudužę, sudrėko. Nutaisiau veidą, lyg būčiau ką tik prisiminusi ką nors gretimoje lentynų eilėje, ir sugebėjau neatsigręždama padėti kiaušinius ant kūdikio sėdynės. Nuskubėjusi tuo išsigalvotu reikalu, vežimėlį palikau, nes jo ratukai girgždėjo. Kvapą atgavau pribėgusi iki sriubos.

Turėjau būti pasirengusi, dažnai ir būnu – apsišarvavusi, budri, kaip dažnai paaiškėja, be jokio reikalo. Bet juk negaliu vilkti pro duris visų šarvų, vos prireikia sutvarkyti kokį paiką menkniekį, be to, kuo Merė dabar galėtų man pakenkti? Ji stengėsi kaip pašėlusis; net padavė mane į teismą. Bet vis tiek širdis nesuvaldomai daužėsi, ir negalėjau išsyk grįžti į pieno skyrių net tuomet, kai supratau vežimėlyje palikusi tą siuvinėtą rankinę iš Egipto su pinigine.

Vien dėl to apskritai neišėjau iš *Grand Union*. Galiausiai teko spūdinti atgal prie rankinės, tad meditavau vėpsodama į *Campbell's* šparagų ir sūrio sriubos skardinę, tuščiai svarstydama, kad Varholas naujuoju jos dizainu tiesiog pasibaisėtų.

Kai parslinkau atgal, priešas buvo atsitraukęs, ir aš pastvėriau vežimėlį lyg užsiėmusi karjeristė, kuriai reikia skubiai apsimėtyti

buities reikalus. Tu tikriausiai pamanytum, kad man toks vaidmuo pažįstamas. Bet aš taip seniai šitaip apie save nebegalvojau, kad buvau įsitikinusi, jog priešais mane eilėje prie kasos stovintys pirkėjai mano nekantrumą palaikė ne dirbančios moters, kuriai laikas – pinigai, valdingumu, o suplukusia, skubia bėglės panika.

Kai iškrausčiau savo margus pirkinius, kiaušinių dėžutė pasirodė lipni, todėl pardavėja ją atidarė. Ak. Merė Vulford mane vis dėlto pastebėjo.

– Visi dvylika! – aiktelėjo mergina. – Paprašysiu, kad atneštų jums kitą dėžutę.

Sulaikiau ją.

– Ne, ne, – pasakiau. – Aš skubu. Bus gerai ir tokie.

– Bet jie visai...

– Bus gerai ir tokie!

Šioje šalyje žmonės lengviausiai tau nusileidžia tada, kai pasirodai truputį trenkta. Pabrėžtinai nuvaliusi brūkšninį kodą nosinaitė, ji nuskenavo kiaušinius, tuomet vaipydamasi nusišluostė rankas rankšluosčiu.

– *Kačiadurian*, – ištarė mergina, kai padaviau jai banko kortelę. Ji kalbėjo garsiai, lyg kitiems eilėje laukiantiems pirkėjams. Buvo vėlyva popietė, tokioj pamainoj ji tikriausiai dirbo po pamokų; maždaug septyniolikos metų, šita mergina galėjo būti Kevino bendraklasė. Žinoma, šiame rajone yra pustuzinis gimnazijų, o galbūt jos šeima ką tik čia atsikraustė iš Kalifornijos. Bet pamačiusi jos žvilgsnį, taip nebegalvojau. Ji dėbtelėjo į mane.

– Kokia įdomi pavardė.

Pati nežinau, kas man užėjo, bet aš nuo viso šito taip pavargau. Ne todėl, kad neturiu gėdos. Priešingai, aš nualinta gėdos, visa gliuti nuo jos lyg nuo lipnių kiaušinių baltymų. Tokia emocija niekur neveda.

– Aš vienintelė Kačiadurian visoje Niujorko valstijoje, – pasigyriau ir pastvėriau iš jos kortelę. Ji nutėškė mano kiaušinius į maišelį, o jie varvėjo toliau.

Tad dabar aš namie – ar bent taip juos pavadinkim. Žinoma, tu čia niekada nebuvai, todėl leisk apie juos papasakoti.

Tu labai nustebtum. Labiausiai dėl to, kad nusprendžiau likti Gladstoune, nors kadaise taip spyriojaisi apskritai nenorėdama kraustytis į priemiesčius. Bet man atrodė, kad reikia gyventi ten, iš kur galima mašina nuvažiuoti pas Keviną. Be to, kad ir kaip trokštu anonimiškumo, nenorėčiau, kad kaimynai pamirštų, kas esu; norėčiau to, bet tokios galimybės nesuteiktų joks miestelis. Čia vienintelė vieta pasaulyje, kur iki galo juntami mano gyvenimo padariniai, o dabar būti suprastai man daug svarbiau, negu būti mėgstamai.

Sumokėjus advokatams, liko pakankamai trupinių, kad nusipirkčiau nedidelį namuką, bet man patiko nuomos teikiamas neuztikrintumas. Be to, gyvenimas šiame žaisliniame daugiabutyje man atrodė derąs prie mano būdo. Ak, tu tiesiog paširptum; jo palaikęs presuotų drožlių spintutės prieštarauja tavo tėvo šūkiui: „Svarbiausia – medžiagos.“ Bet man tokia kokybė, kai viskas vos sutverta, yra kaip tik brangi.

Čia viskas nepatikima. Statūs laiptai į antrą aukštą be turėklų, tad lipant į lovą po trijų taurių vyno ima maloniai siūbuoti žemė. Grindys girgžda, pro langų rėmus varva, o visa atrodo trapu ir nepatikima, lyg bet kurią akimirką visas statinys galėtų tiesiog pranykti kaip nevykęs sumanymas. Ant surūdijusių drabužių pakabų nuo nutiesto per lubas elektros laido linguojančios halogeninės lemputės retsykais blikčioja, ir virpanti jų šviesa sustiprina tą įsijungimo ir išsijungimo jausmą, kuriuo persmelktas mano naujasis gyvenimas. Net vienintelio telefono lizdo viduriai išskobti; mano netvirtas ryšys

su išoriniu pasauliu kabo ant dviejų prastai sulituotų laidų ir dažnai nutrūksta. Nors šeimininkas pažadėjo žmonišką viryklę, man iš tikrųjų visai tinka ir kaitlentė – kurios lemputė nedega. Vidinė laukųjų durų rankena dažnai lieka rankoje. Kol kas įstengiu įtaisyti ją atgal, bet spygnos mechanizmo bigė erzina mane, primindama motiną, negalinčią išėiti iš namų.

Taip pat pripažįstu ir visuotinę savo butuko polinkį panaudoti visus išteklius iki paskutinio trupinio. Šildymas menkas, nuo radiatorių lyg pradvisęs kyla negilus alsavimas, ir nors dar tik lapkričio pradžia, jau įjungiau juos visu pajėgumu. Kai maudausi po dušu, atsuku vien karštą vandenį, be šalto; sušyla tik tiek, kad nedrebėčiau, bet žinodama, kad jokių atsargų nėra, prausiuosi neramiai. Šaldytuvo rodyklė atsukta iki didžiausio šalčio, bet pienas sugyžta per tris dienas.

O interjeras kažkodėl atrodo taikliai pašaipus. Pirmas aukštas išdažytas skubotai, veriamai ryškia geltona spalva, lyg ištepilotas kreidele. Viršuje, miegamajame, ciano spalvos sienos mėgėjiškai nutapšotos kempine lyg pradinuko piešinys. Šitas virpantis namukas – jis atrodo beveik *netikras*, Franklinai. Ir aš taip pat.

Tačiau tikiuosi, kad manęs nesigaili; mano intencija visai ne tokia. Jei būčiau norėjusi, būčiau galėjusi susirasti prabangesnį rūmą. Man čia tam tikra prasme patinka. Butas nerimtas, žaislinis. Gyvenu lėlių namelyje. Net baldai keistų dydžių. Valgomasis stalas siekia krūtinę, ir prie jo jaučiuosi lyg mažametė, o staliukas prie lovos, ant kurio pasidėjau šį kompiuterį, tikrai per žemas rašyti – jo aukštis geriausiai tiktų darželinukams vaišintis kokosiniais sausainiukais ir ananasų sultimis.

Galbūt tokia iškreipta, mažvaikiška atmosfera paaiškintų, kodėl vakar nebalsavau prezidento rinkimuose. Tiesiog pamiršau. Viskas aplink mane, regis, vyksta taip toli. O dabar, užuot sudariusi tvirtą

atsvarą mano klejonėms, visa šalis, regis, kartu su manim atsidūrė siurrealybėje. Balsai suskaičiuoti. Bet lyg kokiam Kafkos apsakyme, atrodo, niekas nežino, kas laimėjo.

O aš turiu tuziną kiaušinių – tai, kas iš jų liko. Likučius supyliau į dubenį ir išgraibiau lukštus. Jei būtum čia, galbūt suplakčiau mudviem skanios fritatos su pjaustytais pomidorais, kalendromis ir slapta sudedamąja dalimi – šaukšteliu cukraus. O viena suversiu juos į keptuvę, suvelsiu ir lesiu susiraukusi. Bet vis tiek suvalgysiu. Merės poelgis nežinia kodėl, nežinia kuo man pasirodė visai elegantiškas.

Iš pradžių maistu šlykštėjausi. Lankydamą motiną Rasine, pažalievau priešais jos įdarytą dolmą, nors ji visą dieną plikė vynuogių lapus ir vyniojo ėrienos ir ryžių įdarą į dailius ryšulėlius; priminiau jai, kad juos galima užšaldyti. Manhatane, kai skubindavausi pro 57-osios gatvės delikatesų krautuvėlę pakeliui į Harvio advokatų kontorą, nuo aštraus *pastrami* riebalų kvapo mane net pykindavo. Bet šleikštulys praėjo, o man jo stigo. Kai po keturių ar penkių mėnesių pradėjau justti alkį – net žvėrišką alkį – toks apetitas man pasirodė nemandagus. Todėl ir toliau vaizdavau moterį, praradusią potraukį maistui.

Bet maždaug po metų pripažinau, kad veltui vaidinu. Jei sulysiu kaip lavonas, niekam nerūpės. O kaip kitaip, neįau tu apimsi mano šonkaulius tomis milžiniškomis rankomis, kuriomis reikėtų matuoti žirgų ūgį, ir iškelsi mane į padanges griežtu priekaištu, kurio paslaptis trokšta kiekviena Vakarų moteris: „Tu per daug liekna“?

Tad dabar kasryt prie kavos suvalgau raguolį, paseilėjusi pirštą surenku kiekvieną trupinėlį. Dalį ilgų vakarų praleidžiu kruopščiai pjaustydamą kopūstus. Porą sykių net atsisakiau tų kelių kvietimų pavakarieniauti restorane, kurie dar retsykais sudžeržgina mano telefoną, dažniausiai draugų iš užsienio, kartais parašančių elektroninį laišką, bet jau daug metų nematytų. Ypač jei jie nieko nėra girdėję, o aš

visada atskiriu – nežinantieji kalba per daug džiaugsmingai, žinantieji pradeda nuolaidžiai mikčioti prislopintu balsu lyg bažnyčioje. Aišku, nenoriu pasakoti visos istorijos. Ir visai netroškstu nebylios užuojautos iš draugų, kurie *nežino, ką ir pasakyti*, tad leidžia man pačiai išsilieti, kad būtų apie ką kalbėtis. Bet dažniausiai puolu atsiprašinėti esanti baisiai „užsiėmusi“, nes mane ima siaubas nuo minties, kad užsisakysime salotų, paskui atneš sąskaitą, o bus dar tik aštunta ar devinta valanda vakaro, ir man grįžus į savo butuką nebus ką pjaustyti.

Keista, tiek laiko keliavusi su *Wing and a Prayer* – kas vakarą vis kitas restoranas, kur padavėjai kalba ispaniškai arba tajų kalba, o valgiaraštyje įrašyti *seviche* ar šuniena – šitaip įjunkau į tokią griežtą dienotvarkę. Siaubas, kokia aš pati sau panaši į savo motiną. Bet negaliu nutraukti šitos trumpos sekos (gabalėlis sūrio arba šešios septynios alyvuogės; vištos krūtinėlė, šonkauliukas arba omletas; karštos daržovės; vienas sausainis su vaniliniu kremu; vyno tik tiek, kad baigčiau lygiai pusę butelio), tartum eičiau buomu ir dėl vieno klaidingo žingsnelio galėčiau nuvirsti. Man teko visiškai atsisakyti cukrinių žirnelių, nes jų paruošimas nepakankamai sudėtingas.

Šiaip ar taip, net mudviem nutolus, nujaučiau, kad rūpinsiesi, ar valgau. Visada rūpindavaisi. Menkas Merès Vulford kerštas leido man šįvakar gausiai pasisotinti. Pasirodo, ne visos mūsų kaimynų patyčios buvo tokios beskausmės.

Pavyzdžiui, tie galonai ryškiai raudonų dažų, ištaškytų po visą verandą, kai dar gyvenau mūsų dvarelyje lyg kokia nuvorišė (taip ir buvo, Franklinai, nesvarbu, kad tau negražiai skamba – *dvarėlis*) Paliseido alėjoje. Ant langų, laukujų durų. Jie atėjo naktį, o kai kitą rytą pabudau, dažai buvo beveik išdžiūvę. Tuomet, vos mėnuo po to – kaip man pavadinti tą Ketvirtadienį? – maniau, kad nebeįstengsiu nei baisėtis, nei skaudintis. Matyt, taip dažnai apsigauinama, kai

manoma, jog esi jau taip sužalota, kad pati žala, tokia visuotinė, tave apsaugo.

Kai tą rytą pasukau iš virtuvės į svetainę, supratau, jog tas įsivaizdavimas, kad esu atspari, yra sapalionė. Aiktelėjau. Pro langus plūdo saulė, bent pro tuos, kurie nebuvo užterlioti dažais. Ji taip pat švietė pro vietas, kur dažų sluoksnis buvo ploniausias, ir balsvos to kambario sienos nusidažė vulgariu raudonu švitesiu lyg kinų restorane.

Mano nuostata, kuria tu žavėjaisi, visada būdavo nevengti to, ko bijau, nors tokią taisyklę susikūriau tada, kai didžiausia mano baimė buvo pasiklysti nepažįstamame mieste, – vaikų žaidimas. Kažin ką dabar atiduočiau už tai, kad galėčiau sugrįžti į laikus, kai nė nenutuokiau, kas manęs laukia (pavyzdžiui, ir pats *vaikų žaidimas*). Tačiau įpratimas – antras prigimimas, todėl, užuot skuodusi atgal į mūsų lovą ir užsiklojusi galvą, pasiryžau įvertinti žalą. Bet laukujės durys neatsidarė, uždžiūvo tiršti raudoni emaliniai dažai. Kitaip negu laktėksas, emalis netirpsta vandenyje. Be to, Franklinai, emaliniai dažai brangūs. kažkas nepagailėjo pinigų. Žinoma, senasis mūsų rajonas turėjo visokias trūkumų, bet pinigų čia niekada nestigo.

Tad išėjau pro šonines duris ir su chalatu nuėjau prie namo fasado. Nužvelgusi kaimynų meną, pajutau, kad veidas sustingsta kaip ta pati „abejinga kaukė“, kurią *New York Times* aprašė iš teismo posėdžių. *Post* ne taip mandagiai mano išraišką apibūdino kaip „įžūlią“, o mūsų vietinis *Journal News* nuėjo dar toliau: „Sprendžiant iš ledinės Evos Kačiadurian ramybės, jos sūnus prasikalto ne daugiau, negu būtų pamirkęs rašalinėje kasos galiuką.“ (Sutinku, teisme buvau pastirusi, prisimerkusi ir įtraukusi skruostus tarp krūminių dantų; prisimenu, kaip kartojau vieną iš tavo kietuoliškų šūkių: „Neparodyk, kad prakaituoji.“ Bet, Franklinai, „įžūli“? Aš vos tvardžiau ašaras.)

Jei mėgsti sensacijas, o tuomet aš jų tikrai nemėgau, vaizdas buvo tiesiog didingas. Namas atrodė lyg perrėžta gerkle. Aptaškytas

beprotiškomis, nuvarvėjusiomis Roršacho dėmėmis, taip kruopščiai parinktos spalvės – sodrios, tirštos ir vešlios, su melsvu violetiniu pustoniu, – kad ji galėjo būti net specialiai sumaišyta. Man buikai toptelėjo – jei kaltininkai paprašė tokios spalvos, o ne pasiėmė ją iš lentynos, policijai gali būti lengviau juos surasti.

Neketinau daugiau eiti į policijos nuvadą savo noru.

Mano kimono buvo plonytis, tas, kurį padovanojai per pirmąsias metines 1980-aisiais. Nors ir vasarinis, jis buvo vienintelis chalatas, kurį buvau gavusi iš tavęs, todėl nieko kita nevilkdėjau. Daug daiktų išmečiau, bet nieko iš to, ką tu padovanojai ar palikai. Prisipažinsiu, tie talismanai man nepakeliamai skaudūs. Todėl juos ir saugau. Tie įkyrūs psichoterapeutai sakytų, kad mano kimšte prikimštos spintos „nesveikos“. Aš nesutinku. Kitaip negu susigūžęs, gėdingas Kevino, dažų, kriminalinio ir civilinio teismo skausmas, šitas skausmas *geras*. Septintajame dešimtmetyje be gailėsčio menkinamas gerumas yra savybė, kurią ėmiau vertinti kaip netikėtai retą.

Taigi gniauždama tą švelnią mėlyną medvilnę ir vertindama gana atsainų dažytojo, kurį nemokamai mums įtaisė kaimynai, darbą sušalau. Buvo gegužė, bet vėsu, pūtė žvarbus vėjas. Kol savo kailiu nepatyrčiau, galbūt įsivaizdavau, kad po asmeninės apokalipsės smulkūs gyvenimo nepatogumai ims ir pranyks. Bet tai netiesa. Vis tiek būna šalta, vis tiek sielojiesi, kai siuntinys pasimeta pašte, ir vis tiek susierzini pastebėjusi, kad *Starbucks* kavinėje atidavė per mažai gražos. Tokiomis aplinkybėmis gali atrodyti, kad begėdiška ir toliau norėti megztnio ar movos arba prieštarauti, kad mane apsuko doleriu ir penkiasdešimt centų. Bet nuo to *Ketvirtadienio* visas mano gyvenimas užklotas tokia gėdos antklode, kad nusprendžiau šituos trumpalaikius geluonis laikyti paguoda, išlikusio orumo ženklais. Jei būnu apsirengusi ne pagal metų laiką ar piktinuosi, kad galvijų tur-

gaus dydžio *Wal-Mart* prekybos centre negaliu rasti vienos dėžutės virtuvės degtukų, džiaugiuosi emocijų kasdienišku.

Vėl tipinama prie šoninių durų, sukau galvą, kaip marodierių minia galėjo šitaip užpulti namus, kol aš viduje miegojau ir nieko nejutau. Kaltinau didelę dozę raminamųjų, kuriuos gerdavau kas vakarą (būk geras, tik nieko nesakyk, Franklinai, žinau, kad tu nepritari), kol suvokiau, kad visai klaidingai viską įsivaizduoju. Juk viskas įvyko po mėnesio, ne po dienos. Niekas nespygavo ir nešūkavo, nesidangstė slidininkų kaukėmis ir negrūmojo nupjautavamzdžiais šautuvais. Jie atėjo paslapčia. Vieninteliai garsai buvo lūžtančios šakelės, prislopintas dunkstelėjimas, kai pirma pilna skardinė aptaškė mūsų prabangias raudonmedžio duris, liūliuojantis lyg vandenyno bangelės dažų teškėjimas į stiklus, tylutėlis tratatata, kai jie tiško lyg lengvas lietutis. Mūsų namas buvo ne apipurkštas *Day-Glo* dažais iš spontaniško įniršio, o išterliotas neapykanta, kuri brendo, kol pasidarė tiršta ir gosli lyg puikus prancūziškas padažas.

Tu užsispyręs siūlytum ką nors pasamdyti, kad nuvalytų. Visada laikeisi įsikibęs to šaunaus amerikietiško polinkio specializuotis, neva esama žinovų kiekvienam gyvenimo atvejui, ir kartais vien dėl įdomumo vartydavai geltonuosius puslapius. „Dažų valymas: Raudoni emaliniai dažai.“ Bet laikraščiuose buvo tiek prirašyta, kokie mes turtingi, koks Kevinas buvęs išlepintas. Nenorėjau suteikti Gladstounui malonumo šaipytis, žiū, ji tiesiog pasisamdė dar vieną pakaliką viskam sutvarkyti kaip tą brangų advokatą. Ne, priverčiau juos diena iš dienos žiūrėti, kaip pati grandau rankomis, o plytoms išsinuomojau smėlio šveistuvą. Vieną vakarą, po visos dienos triūso, pastebėjau savo atspindį – purvini drabužiai, nulūžinėję nagai, pridulkėję plaukai – ir suklikau. Vieną sykį tokį veidą jau esu mačiusi.

Keli plyšeliai aplink duris galbūt dar tvyksčioja rubinu; giliai tarp tų dirbtinai pasendintų plytų galbūt dar švyti keli pykčio lašeliai, kurių nepasiekiau net nuo kopėčių. Iš kur man žinoti. Tą namą pardaviau. Po civilinio teismo kitaip nebegalėjau.

Maniau, atsikratyti jo bus vargas. Juk prietaringi pirkėjai tikrai pasišalins sužinoję, kam jis priklausė. Bet tik dar sykį įsitikinau, kaip prastai suprantu savo šalį. Kadaisė apkaltinai mane, kad visą savo smalsumą švaistau „trečiojo pasaulio išvietėms“, nors tiesiai man pamosėje stūkso, ko gero, pati nuostabiausia imperija žmonijos istorijoje. Tu buvai teisus, Franklinai. Visur gerai, namie geriausia.

Vos namas buvo pasiūlytas parduoti, pasipylė pirkėjai. Ne todėl, kad jie nežinojo; todėl, kad žinojo. Mūsų namas buvo parduotas brangiau, negu buvo vertas – už daugiau nei tris milijonus dolerių. Per savo naivumą nesupratau, jog kaip tik prasta namo šlovė geriausiai padės jį parduoti. Landžiodamos po mūsų sandėliuką ambicingos porelės, pasirodo, džiugiai įsivaizduodavo šlovingiausią įkurtuvių puotos akimirką.

[Din-din!] Ei, klausykit. Pasiūlysiu tostą, bet pirma, jūs nepatikėsit, iš ko nusipirkom šituos plotus. Pasiruošę? Iš Evos Kačiadurian... Girdėta? O kaip kitaip. Tai kur mes atsikraustėme? Į Gladstouną!.. Taip, tos Kačiadurian, Pitai, o kiek dar Kačiadurianų žinai? Jėzau, vaikine, koks nenuovokumas.

...teisingai, „Kevinas“. Siaubas, ką? Mano vaikis Lorensas gavo jo kambarį. Vieną vakarą net pamėgino gudrauti. Pasakė, kad turi sėdėti su manim ir žiūrėti „Henrij: žudiko maniako portretą“, nes jo kambaryje „vaidenasi Kevinas Kečupas“. Nepasisekė vaikiui. Atleisk, pasakiau, Kevinas Kečupas niekaip negali vaidentis tavo kambaryje, nes tas velnio vaikis sveikas ir gyvas tupi kokiam nors mažamečių kalėjime. Jei būtų mano valia, biče, tas velnio išpera būtų sėdęs į kėdę... Ne, ne taip baisu kaip Kolumbaine. Kiek ten buvo, mieloji, dešimt? Tei-

singai, devyni, septyni vaikai, du suaugusieji. O ta mokytoja, kurią jis užlenkė, buvo, tipo, to bjaurybės didžioji gerbėja, ar ką. Ir aš abejoju, ar kalti vaizdo klipai, rokas. Juk ir mes vaikystėje klausėmės roko, ką? Nė vienas nepuolėme šaudyti gimnazijoje. Arba štai Lorensas. Tas mažius prisiziūri kraujų ir žarnų per televiziją, ir nesvarbu, kaip aiškiai viskas rodoma, jis nė nekrūpteli. Bet kai jo triušiuoką suvažinėjo? Jis savaitę verkė. Jie moka atskirti.

Mes jį auklėjam taip, kad žinotų, kas gerai, o kas blogai. Galbūt tai neteisinga, bet tenka susimąstyti apie tėvus.

Eva